

Signature of Invigilators

1. ....

2. ....

ECONOMICS Paper II

Roll No.
(In figures as in Admit Card)

Roll No. ....

(In words)

JY—04/10

Name of the Areas/Section (if any).....

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of *fifty (50)* multiple choice type questions. *All* questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method A Wrong Method A or A

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. One sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટેની સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પચાસ (50) બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

બરી રીત : A ખોટી રીત : A , A

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet નો Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાઓમાં આપવાના રહેશે.
૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૬. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાળજી પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

SEAL

ECONOMICS

અર્થશાસ્ત્ર

PAPER-II

પ્રશ્નપત્ર-II

Note : This paper contains fifty (50) multiple-choice questions. Each question carries two (2) marks. Attempt *All* the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નના **બે(૨)** ગુણ છે. બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

1. When marginal product of capital is zero, the symmetry of the Law of Variable Proportions shows that the marginal product of labour will be :

- (A) maximum (B) less than zero
(C) equal to zero (D) infinite

મૂડીનું સીમાંત ઉત્પાદન જ્યારે શૂન્ય હોય, ત્યારે પરિવર્તનશીલ અનુપાતનાં સિદ્ધાંતની સમમિતિ દર્શાવે છે કે શ્રમનું સીમાંત ઉત્પાદન :

- (A) મહત્તમ (B) શૂન્ય કરતાં ઓછું
(C) શૂન્ય બરાબર (D) અનન્ત

હશે.

2. A nuisance good is defined as a good whose marginal utility is :

- (A) Zero (B) Negative
(C) Positive (D) Infinite

ઉપદ્રવી વસ્તુની વ્યાખ્યા પ્રમાણે એ વસ્તુનો સીમાંત તુષ્ટિગુણ :

- (A) શૂન્ય (B) ઋણ કિંમત
(C) ધન (D) અનન્ત

હોય છે.

3. An inferior good has income effect that is :

- (A) Positive (B) Zero
(C) Negative (D) Infinite

ઉતરતી કક્ષાની વસ્તુ પર આવક અસર :

- (A) ધન (B) શૂન્ય
(C) ઋણ કિંમત (D) અનન્ત

હોય છે.

4. On a straight line downward sloping demand curve, elasticity of demand :
- (A) is infinite (B) is zero
(C) is unity (D) varies from zero to infinity

નીચે તરફ ઢળતી માંગની સીધી રેખા ઉપર માંગની લચક :

- (A) અનન્ત હોય છે (B) શૂન્ય હોય છે
(C) એક હોય છે (D) શૂન્યથી અનન્ત સુધી વિચલિત થાય છે

5. The difference between Marshallian and Hicksian demand curves is the :

- (A) Substitution effect (B) Income effect
(C) Price effect (D) None of these

માર્શલીયન અને હિક્સીયન માંગ વક્રો વચ્ચેનો તફાવત :

- (A) અવેજી અસર (B) આવક અસર
(C) કિંમત અસર (D) આમાંથી કોઈ નહિ છે.

6. When Average Cost (AC) is falling Marginal Cost (MC) is :

- (A) Also falling (B) Constant
(C) Below the AC (D) Negative

જ્યારે સરેરાશ ખર્ચ (AC) ઘટતો હોય છે ત્યારે સીમાંત ખર્ચ :

- (A) પણ ઘટતો (B) સ્થિર
(C) AC થી નીચો (D) ઋણ કિંમત હોય છે.

7. Edgeworth contract curve is a locus of points where :

- (A) $MRS_{X,Y}$ for the two consumers A and B are equal
(B) $MRS_{X,Y}$ for A is greater than $MRS_{X,Y}$ for B
(C) $MRS_{X,Y}$ for A is less than $MRS_{X,Y}$ for B
(D) None of the above

[$MRS_{X,Y}$ = Marginal Rates of Substitution between X and Y]

એજવર્થ કોન્ટ્રેક્ટ વક્ર એવો બિંદુપથ છે જ્યાં :

- (A) $MRS_{X,Y}$ બે ગ્રાહક અ અને બ માટે સમાન
(B) ગ્રાહક અ નો $MRS_{X,Y}$ ગ્રાહક બ નાં $MRS_{X,Y}$ કરતાં વધારે
(C) ગ્રાહક અ નો $MRS_{X,Y}$ ગ્રાહક બ નાં $MRS_{X,Y}$ કરતાં ઓછો
(D) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ હોય છે.

[$MRS_{X,Y} = X$ અને Y વચ્ચેનો અવેજીનો સીમાંત દર]

8. On a rectangular hyperbola demand curve, the total expenditure on the commodity :

- (A) increases with an increase in its price
- (B) decreases with an increase in its price
- (C) remains the same with an increase or a decrease in its price
- (D) decreases with a decrease in its price

લંબકોણીય અતિવલય (rectangular hyperbola) માંગ વક્રમાં વસ્તુ ઉપરનો કુલ ખર્ચ :

- (A) કિંમત વધતાંની સાથે વધે છે
- (B) કિંમત વધતાંની સાથે ઘટે છે
- (C) કિંમતની વધ-ઘટ સાથે બદલાતો નથી
- (D) કિંમત ઘટતાંની સાથે ઘટે છે

9. Keynesian Multiplier varies directly with :

- (A) Tax rate
- (B) Marginal propensity to consume
- (C) Marginal propensity to import
- (D) Autonomous export

કેન્સીયન ગુણક :

- (A) કરવેરાનો દર
- (B) સીમાન્ત ઉપભોગ વલણ
- (C) સીમાન્ત આયાત વલણ
- (D) સ્વાયત્ત નિર્યાત

સાથે પ્રત્યક્ષ રીતે વિચલિત થાય છે.

10. If the consumption function is $C = 50 + 0.75 Y$, then the Average propensity to save function shall be :

- (A) $0.25 + \frac{50}{Y}$
- (B) 0.75
- (C) $50 - \frac{0.25}{Y}$
- (D) $0.25 - \frac{50}{Y}$

ઉપભોગ વિધેય જો $C = 50 + 0.75 Y$, હોય તો સરેરાશ બચત વલણ વિધેય :

- (A) $0.25 + \frac{50}{Y}$
- (B) 0.75
- (C) $50 - \frac{0.25}{Y}$
- (D) $0.25 - \frac{50}{Y}$

થશે.

11. The negative relationship between rate of interest and demand for money is explained by :
- (A) Tobin (B) Baumol
(C) Samuelson (D) Marx
- વ્યાજ દર અને નાણાંની માંગ વચ્ચેનો વ્યસ્ત સંબંધ :
- (A) ટોબીન (B) બૉમોલ
(C) સેમ્યુલસન (D) માર્ક્સ
- દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યો છે.
12. The money multiplier depends on :
- (A) Reserve Ratio (B) Currency Deposit Ratio
(C) Excess Reserves to Deposit Ratio (D) All of these
- નાણાં ગુણક :
- (A) આરક્ષણ ગુણોત્તર (B) રોકડ : થાપણ ગુણોત્તર
(C) અતિરેક આરક્ષણ : થાપણ ગુણોત્તર (D) આ પૈકી તમામ
- ઉપર આધારિત છે.
13. The trade-off between rate of inflation and unemployment is shown by :
- (A) Laffer curve (B) Phillips curve
(C) Kinked demand curve (D) None of these
- કુળાવાનો દર અને બેરોજગારી વચ્ચેની બાંધછોડ :
- (A) લાફર વક્ર (B) ફીલીપ્સ વક્ર
(C) કીન્કડ માંગ વક્ર (D) આમાંથી કોઈ નહિ
- દ્વારા દર્શાવવામાં આવે છે.
14. The Liquidity trap is a situation in which :
- (A) The public is prepared to hold any amount of money at a given interest rate
(B) The public is prepared to hold any amount of deposits with commercial banks at a given interest rate
(C) The supply of money is constant
(D) The amount of money held by the public remains constant with a change in the rate of interest
- તરલ જાલ એ એક એવી પરિસ્થિતિ છે જેમાં :
- (A) આપેલા વ્યાજ દરે જનતા ગમે તેટલી હદે રોકડ રકમ રાખવા તૈયાર હોય છે
(B) આપેલા વ્યાજ દરે જનતા વ્યાપારીક બેન્કોમાં ગમે તેટલી હદે થાપણો રાખવા તૈયાર હોય છે
(C) નાણાંનો પૂરવઠો સ્થિર હોય છે
(D) વ્યાજ દરમાં ફેરફાર થવા છતાં જનતા પાસે રાખેલી રોકડ રકમ સ્થિર રહે છે

15. The Transactions motive for holding money represents money :

- (A) held as inactive balances
- (B) held for taking advantage of market movements
- (C) held for future requirements and unforeseen contingencies
- (D) in active circulation

સોદાના ઘ્યેયથી કરેલો નાણાંનો સંગ્રહ :

- (A) નાણાંને નિષ્ક્રિય સિલક તરીકે
- (B) બજારનાં સંચલનમાંથી લાભ ઉઠાવવા માટે રાખેલા નાણાં
- (C) ભવિષ્યની જરૂરિયાત અને અદૃષ્ટ આકસ્મિકતા માટે રાખેલાં નાણાં
- (D) નાણાંનું સક્રિય પરિભ્રમણ

દર્શાવે છે.

16. Which of the following is a measure of economic development ?

- (A) increase in national income
- (B) increase in per capita income
- (C) increase in human development
- (D) All of the above

નીચેનામાંથી કયો આર્થિક વિકાસનો માપદંડ છે?

- (A) રાષ્ટ્રીય આવકમાં વધારો
- (B) માથાદીઠ આવકમાં વધારો
- (C) માનવીય વિકાસમાં વધારો
- (D) આ પૈકી તમામ

17. Prof. J. A. Schumpeter's name is associated with :

- (A) Stages of economic growth
- (B) Big Push theory
- (C) Role of innovator in economic development
- (D) Unlimited supply of labour and economic development

પ્રોફેસર જે. એ. શુમ્પીટર નું નામ :

- (A) આર્થિક વિકાસનાં તબક્કાઓ
- (B) જોરદાર ધક્કો (Big Push)
- (C) આર્થિક વિકાસમાં નવપ્રવર્તકની ભૂમિકા
- (D) શ્રમનો અબાધિત પૂરવઠો અને આર્થિક વિકાસ

સાથે સંકળાયેલું છે.

18. Technological Dualism is a situation of simultaneous existence of two sectors :
(A) With one sector having fixed input coefficients and other having flexible input coefficients

(B) Both of them having divergent but flexible input coefficients

(C) Both of the them having rigid input coefficients

(D) None of the above

તકનિકી દ્વૈતવાદની પરિસ્થિતિમાં એવા બે વિભાગોનું એક સાથે અસ્તિત્વ છે કે જેમાં :

(A) એક વિભાગમાં અચળ આગત ગુણાંકો અને બીજામાં ચળ આગત ગુણાંકો છે

(B) બન્ને વિભાગોને વિકીર્ણ પરંતુ ચળ આગત ગુણાંકો છે

(C) બન્ને વિભાગોને જડ આગત ગુણાંકો છે

(D) આમાંથી એકપણ નહિ

19. Human Poverty Index is measured in terms of :

(A) Deprivation of life

(B) Basic education

(C) Access to health service and safe water

(D) All of the above

માનવીય ગરીબીનો આંક :

(A) જીવનમાં ખોટ

(B) પાયાનું શિક્ષણ

(C) આરોગ્ય સેવા અને શુદ્ધ પાણીની ઉપલબ્ધતા

(D) ઉપરનાં તમામ

દ્વારા મપાય છે.

20. The labour intensive technique generates :

(A) More output and consumption in the short run

(B) More output and consumption in the long run

(C) Investible funds

(D) None of the above

શ્રમ ધનિષ્ટ તકનીક :

(A) ટૂંકા ગાળામાં વધુ ઉત્પાદન અને ઉપભોગનું

(B) લાંબા ગાળામાં વધુ ઉત્પાદન અને ઉપભોગનું

(C) રોકાણ થઈ શકે તેવાં ભંડોળનું

(D) આમાંથી કોઈ નહિ

નિર્માણ કરે છે.

21. The knife-edge balance in the Harrod-Domar model is depicted by :

(A) $G_n = G_w = G$ (B) $G > G_n > G_w$

(C) $G < G_n < G_w$ (D) $G_n > G_w > G$

હેરડ-ડોમર મોડેલમાં છરીની ધાર સમાન (knife-edge) સમતુલન :

(A) $G_n = G_w = G$ (B) $G > G_n > G_w$

(C) $G < G_n < G_w$ (D) $G_n > G_w > G$

દ્વારા પ્રદર્શિત થાય છે.

22. Many workers have lost their jobs due to installation of computers which they do not know how to operate. This has caused :

(A) Frictional unemployment (B) Voluntary unemployment

(C) Cyclical unemployment (D) Structural unemployment

કોમ્પ્યુટરનાં સ્થાપનથી જેમનાંમાં કોમ્પ્યુટર ચલાવવાની આવડત નથી એવાં ઘણાં બધાં કર્મચારીઓની નોકરી છૂટી ગઈ હતી. આ સ્થિતિએ :

(A) ધર્ષણયુક્ત (B) સ્વૈચ્છિક

(C) ચક્રિય (D) માળખાગત

બેરોજગારીની પરિસ્થિતિનું નિર્માણ કર્યું છે.

23. Merit goods possess characteristics of :

(A) Only private goods (B) Only public goods

(C) Both private and public goods (D) None of these

મેરીટ વસ્તુઓ :

(A) ફક્ત નિજ વસ્તુઓ (B) ફક્ત સાર્વજનિક વસ્તુઓ

(C) નિજ અને સાર્વજનિક વસ્તુઓ બન્ને (D) આમાંથી એકપણ નહિ

ના લક્ષણો ધરાવે છે.

24. Principle of Maximum Social Advantage is given by :

(A) Dalton (B) Musgrave

(C) Mishon (D) Bucannan

મહત્તમ સામાજિક ફાયદાનો નિયમ :

(A) ડાલ્ટન (B) મસગ્રેવ

(C) મીશન (D) બુકાનન

એ આપ્યો.

25. Reduction of Fiscal Deficit in India was achieved primarily through :

- (A) Reduction in food subsidies
- (B) Increasing marginal rates of income tax
- (C) More efficient use of financial resources
- (D) Reductions in capital expenditure on infrastructure

ભારતમાં રાજકોષીય ખાધમાં ઘટાડો મુખ્યત્વે :

- (A) ખાધસહાયમાં ઘટાડો
- (B) આવકવેરાના સીમાંત દરમાં વધારો
- (C) નાણાંકીય સાધનોનો વધારે અસરકારક ઉપયોગ
- (D) આધારીત સંરચનામાં મૂડીરોકાણ ખર્ચમાં ઘટાડો દ્વારા પ્રાપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો.

26. Fiscal policy influences growth of a country like India through increasing efficiency in :

- (A) Mobilisation of resources
- (B) Allocation of resources
- (C) Utilization of resources
- (D) All of these

ભારત જેવા દેશમાં રાજકોષીય નીતિ દેશની આર્થિક વૃદ્ધિને :

- (A) સાધનોની જમાવટની
- (B) સાધનોની વહેંચણીની
- (C) સાધનોના ઉપયોગની
- (D) આ સર્વેની

નિપૂણતામાં વધારા દ્વારા અસર કરે છે.

27. Total revenue from a given commodity tax increases with higher rates of tax when :

- (A) the demand for the commodity is inelastic
- (B) the demand for the commodity is elastic
- (C) the commodity is unitary elastic in demand
- (D) the supply for the commodity is elastic

આપેલી વસ્તુનાં કરની કુલ આવક કરવેરાનાં દરનાં વધારાની સાથે ત્યારે જ વધે છે જ્યારે :

- (A) વસ્તુની માંગ મૂલ્યનિરપેક્ષ હોય
- (B) વસ્તુની માંગ મૂલ્યસાપેક્ષ હોય
- (C) વસ્તુની માંગની લચક એક હોય
- (D) વસ્તુનો પૂરવઠો મૂલ્ય સાપેક્ષ હોય

28. According to R.A. Musgrave, objectives of fiscal policy are :

- (A) Allocation of resources
- (B) Distribution of resources
- (C) Stabilization
- (D) All of these

આર. એ. મસગ્રેવનાં મત મુજબ રાજકોષીય નીતિનો ધ્યેય :

- (A) સાધનોની વહેંચણી
- (B) સાધનોની ફાળવણી
- (C) સ્થિરતા
- (D) આ પૈકી તમામ

છે.

29. "Burden of Public Debt falls not on future generation but on present generation." This statement is given by :

- (A) Meade (B) A. P. Lerner
(C) Buchanan (D) Musgrave

“સાર્વજનિક દેવાનો ભાર ભવિષ્યની પેઢી પર નહિ પરંતુ હાલની પેઢી પર પડે છે.” આ વિધાન :

- (A) મીડ એ (B) એ.પી. લર્નર એ
(C) બુખાનન એ (D) મસગ્રેવ એ

આપ્યું છે.

30. Trade creation with the formation of the customs union refers to :

- (A) The movement from the high cost production to low cost production
(B) The movement from the low cost production to high cost production
(C) The movement from high saving to low saving
(D) The movement from low investment to high investment

જકાતસંઘની રચના સાથે વ્યાપારનું સર્જન એટલે :

- (A) ઉચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફથી નીચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફની ગતિ
(B) નીચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફથી ઉચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફની ગતિ
(C) ઉચી બચત તરફથી નીચી બચત તરફની ગતિ
(D) નીચા મૂડીરોકાણ તરફથી ઉચા મૂડીરોકાણ તરફની ગતિ

31. The imposition of a tariff :

- (A) adversely affects consumer's surplus and producer surplus
(B) positively affects consumer surplus and producer surplus
(C) adversely affects consumer surplus and positively affects producer surplus
(D) positively affects consumer surplus and adversely affects producer surplus

જકાત વેરો :

- (A) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર નકારાત્મક
(B) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર હકારાત્મક
(C) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર નકારાત્મક અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર હકારાત્મક
(D) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર હકારાત્મક અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર નકારાત્મક

અસર કરે છે.

32. Example of Cartel Agreement can be given by :

- (A) OPEC (B) GATT
(C) WTO (D) IMF

કાર્ટલ કરારનાં ઉદાહરણ રૂપે :

- (A) ઓપેક (B) ગાટ
(C) ડબલ્યુ ટી ઓ (D) આઈ એમ એફ
આપી શકાય.

33. The removal of country's international trade barriers would mean :

- (A) Liberalization (B) Privatisation
(C) Globalisation (D) All of these

આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર પરનાં વિઘ્નો દુર કરવાનો અર્થ :

- (A) ઉદારીકરણ (B) નીજીકરણ
(C) વૈશ્વિકરણ (D) આ પૈકી તમામ
થાય છે.

34. The gross barter terms of trade is defined as :

- (A) $\frac{\text{Import Quantity Index}}{\text{Export Quantity Index}} \times 100$ (B) $\frac{\text{Export Quantity Index}}{\text{Import Quantity Index}} \times 100$
(C) $\frac{\text{Export Price Index}}{\text{Import Price Index}} \times 100$ (D) $\frac{\text{Import Price Index}}{\text{Export Price Index}} \times 100$

સકળ વસ્તુ વિનિમય વ્યાપારની શરતોની વ્યાખ્યા :

- (A) $\frac{\text{આયાતનાં જથ્થાનો આંક}}{\text{નિકાસનાં જથ્થાનો આંક}} \times 100$ (B) $\frac{\text{નિકાસનાં જથ્થાનો આંક}}{\text{આયાતનાં જથ્થાનો આંક}} \times 100$
(C) $\frac{\text{નિકાસ કિંમતનો આંક}}{\text{આયાત કિંમતનો આંક}} \times 100$ (D) $\frac{\text{આયાત કિંમતનો આંક}}{\text{નિકાસ કિંમતનો આંક}} \times 100$

દ્વારા અપાય છે.

35. The empirical verification of the theory of comparative cost advantage was first attempted by :

- (A) G.D.A. MacDougal (B) Bela Balassa
(C) Huberler (D) J. S. Mill

તુલનાત્મક ખર્ચ લાભનાં સિદ્ધાંતની પ્રયોગમૂલક ચકાસણી સૌ પ્રથમ વાર :

- (A) જી.ડી.એ. મેકડુગલએ (B) બેલા બલાસાએ
(C) હેબરલરએ (D) જી.એસ. મીલએ
કરી હતી.

36. Metzler paradox invalidates :

- (A) Stolper-Samuelson theorem (B) Heckscher-Ohlin theorem
(C) Rybczynski theorem (D) Harrod-Domar theorem

મેઝલરનો વિરોધાભાસ :

- (A) સ્ટોલપર - સેમ્યુલસન પ્રમેય (B) હેક્સર - ઓહલીન પ્રમેય
(C) રીબ્ઝીન્સ્કી - પ્રમેય (D) હેરડ - ડોમર પ્રમેય

ને અપ્રમાણિત કરે છે.

37. The Reserve Bank of India by its 1999 Monetary Policy :

- (A) increased CRR to 11 per cent (B) reduced CRR to 10 per cent
(C) Did not change CRR (D) None of these

૧૯૯૯ માં રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા એ તેની ચલણ નીતિમાં :

- (A) CRR ને વધારી 11% કર્યો (B) CRR ઘટાડીને 10% કર્યો
(C) CRR માં કોઈપણ ફેરફાર કર્યો નહીં (D) આમાંથી એકપણ નહિ

38. Gross domestic investment in India in late 1990's was around :

- (A) 19 per cent (B) 22 per cent
(C) 15 per cent (D) 25 per cent

૧૯૯૦ ના દાયકાના પાછલા વર્ષોમાં સકલ ઘરેલુ મૂડી રોકાણ લગભગ :

- (A) 19 ટકા (B) 22 ટકા
(C) 15 ટકા (D) 25 ટકા

હતું.

39. Prof. Sukhomoy Chakravarty evolved a model for the Fifth Five Year Plan that :

- (A) was based on Harrod-Domar type of models
(B) integrated models of Harrod-Domar type and the Leontief Input-Output system,
(C) was based on Mahalanobis model
(D) was based on Linear Programming System

પ્રો. સુખોમોય ચક્રવર્તીએ પાંચમી પંચવર્ષીય યોજના માટે આપેલું મોડેલ :

- (A) હેરોડ-ડોમર જેવા મોડેલ ઉપર આધારિત હતું
(B) હેરોડ-ડોમર અને લીઓન્ટીફના આગત નિર્ગતની પદ્ધતિઓનું સમન્વિત અભિગમ પર આધારિત હતું
(C) મહાલનોબિસ મોડેલ ઉપર આધારિત હતું
(D) સુરેખ આયોજન પદ્ધતિ ઉપર આધારિત હતું

40. Securitisation and Reconstruction of Financial Assets and Enforcement of Security Interest Act 2002 :

- (A) Facilitates the recovery of non-performing assets of banks
- (B) Provides guarantee of recovery for advances of banks
- (C) Provides guarantee to borrower for lending from banks
- (D) Facilitates RBI in framing their monetary and credit policy

સીક્યુરીટાઈઝેશન અને રીકન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ફાઈનાન્સીયલ એસેટ અને એનફોર્સમેન્ટ ઓફ સીક્યુરીટી ઈન્ટરેસ્ટ એક્ટ 2002 :

- (A) બેંકની કાર્યરહિત અસ્કયામતોની વસૂલાતને સરળ બનાવે છે
- (B) બેંકના ધિરાણોની વસૂલાતની ખાત્રી આપે છે
- (C) ઋણ લેનારને બેંકમાંથી ધિરાણની ખાત્રી આપે છે
- (D) RBI ને તેની ચલણ અને શાખનીતિને ઘડવામાં મદદરૂપ થાય છે

41. The terms of trade of agricultural commodities in India in the last decade :

- (A) has improved
- (B) has deteriorated
- (C) has remained constant
- (D) has experienced large fluctuations

છેલ્લા દાયકામાં ભારતમાં કૃષિ વસ્તુઓની વ્યાપારની શરતોમાં :

- (A) સુધારો થયો છે
- (B) અવનતિ થઈ છે
- (C) સ્થિર રહી છે
- (D) મોટા પાયા ઉપર ચડઉતર અનુભવી છે

42. The Kisan Credit Card Scheme was introduced in 1998-99 to facilitate :

- (A) access to short-term credit by farmers
- (B) access to long-term credit by farmers
- (C) access to credit by marginal farmers
- (D) all of the above

કિસાન ક્રેડીટ કાર્ડની યોજના 1998-99 માં :

- (A) ખેડૂતોને ટૂંકાગાળાની શાખ
- (B) ખેડૂતોને લાંબાગાળાની શાખ
- (C) સીમાંત ખેડૂતોને શાખ
- (D) ઉપર પ્રમાણેના બધાજ

મેળવવા માટે મદદરૂપ કરવા દાખલ કરવામાં આવી.

43. The share of service sector in GDP in India in 2001 was :

- (A) 49%
- (B) 30%
- (C) 25%
- (D) 20%

ભારતમાં સકળ ઘરેલુ ઉત્પાદનમાં સેવાક્ષેત્રનો ફાળો સન 2001 માં :

- (A) 49%
- (B) 30%
- (C) 25%
- (D) 20%

હતું.

44. If sum of the product of deviations of X and Y series from their means i.e. $\sum xy$ is zero, the coefficient of correlation shall be :

- (A) +1 (B) -1
(C) 0 (D) None of these

જો X અને Y શ્રેણીઓમાં તેઓની મધ્યક કિંમતથી વિચલનના ગુણોત્તરનો સરવાળો એટલે કે $\sum xy$ શૂન્ય હોય તો સહસંબંધ ગુણાંક :

- (A) +1 (B) -1
(C) 0 (D) આમાંથી એકપણ નહિ છે.

45. In Binomial Distribution mean is equal to 10 and standard deviation is equal to 2, q will be :

- (A) 0 (B) 1
(C) 0.2 (D) 0.4

દ્વિપદી વિતરણમાં મધ્યક 10 અને પ્રમાણિત વિચલન 2 છે તો q :

- (A) 0 (B) 1
(C) 0.2 (D) 0.4

હશે.

46. Fisher's ideal index is :

- (A) Arithmetic mean of Laspeyre's and Paasche's index
(B) Median of Laspeyre and Paasche index
(C) Geometric mean of Laspeyre and Paasche index
(D) None of the above

ફીશરનો આદર્શ સૂચકાંક :

- (A) લાસ્પેરે અને પાશેના સૂચકાંકોનો સમાંતર મધ્યક છે
(B) લાસ્પેરે અને પાશેના સૂચકાંકોનો મધ્યસ્થ છે
(C) લાસ્પેરે અને પાશેના સૂચકાંકોનો ગુણોત્તર મધ્યક છે
(D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ

47. To test the significance of coefficient of correlation, one has to use :

- (A) λ^2 -test (B) t -test
(C) z -test (D) F-test

સહસંબંધ ગુણાંકની સાર્થકતાના પરીક્ષણ માટે :

- (A) λ^2 -test (B) t -test
(C) z -test (D) F-test

નો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

48. Suppose that we know the height of a student but do not know her weight. We use an estimated equation to determine an estimate of her weight based on her height. We can therefore summarise that :

- (A) Weight is an independent variable
- (B) Height is a dependent variable
- (C) Relationship between height and weight is inverse
- (D) None of the above

ધારો કે આપણી પાસે વિદ્યાર્થીની ઉંચાઈની માહિતી છે. પરંતુ તેનું વજન જાણતા નથી. આપણે તેનું વજન જાણવા માટે તેની ઉંચાઈની માહિતી ઉપરથી અંદાજિત સમીકરણનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. આથી તેનો સારાંશ એ થાય કે :

- (A) વજન સ્વતંત્ર ચલસંખ્યા છે
- (B) ઉંચાઈ આધારિત ચલસંખ્યા છે
- (C) વજન અને ઉંચાઈ વચ્ચેનો સંબંધ ઋણ છે
- (D) આમાંથી એકપણ નહિ

49. Assume that λ^2 test is to be performed on a contingency table with four rows and four columns. How many degrees of freedom should be used ?

- (A) 16
- (B) 8
- (C) 9
- (D) 6

ધારો કે ચાર આડી કટાર અને ઉભી કટાર કન્ટીન્જન્સી ટેબલ ઉપર λ^2 test કરવાનો છે. તો તેમાં કેટલી સ્વતંત્રતાની માત્રા વપરાશે?

- (A) 16
- (B) 8
- (C) 9
- (D) 6

50. With the lower level of significance, the probability of rejecting a null hypothesis that is actually true :

- (A) decreases
- (B) increases
- (C) remain uncharged
- (D) All of these

નીચા સ્તર ઉપરની સાર્થકતાની સાથે, સાચી શૂન્ય પુષ્ટિને નકારવાની સંભાવના :

- (A) ઘટે છે
- (B) વધે છે
- (C) કોઈ ફેરફાર થતો નથી
- (D) આમાંના બધાજ

ROUGH WORK

ROUGH WORK

SEAL